

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 206/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť D. H., Ž., pre namietané porušenie jej ľudských práv a slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 47/09 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 27/2011, 19 Co 82/2011 a jeho rozsudkom z 29. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. H. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2012 doručená sťažnosť D. H. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich ľudských práv a slobôd postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 47/09 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 27/2011, 19 Co 82/2011 a jeho rozsudkom z 29. novembra 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka ako dcéra svojej nebohej matky žalobou podanou na okresnom súde žiadala, aby súd zaviazal Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „žalovaný“) vydať jej biologický materiál – odobraté vzorky a stery tak, ako ich evidujú v pitevnom protokole č. P-205/08. Žalovaný realizoval pitvu matky sťažovateľky na základe žiadosti rodiny o jej vykonanie. Sťažovateľka v konaní tvrdila, že v pitevnom protokole zistili viaceré nedostatky a klamstvá nasvedčujúce tomu, že jej matka nebola v skutočnosti pitvaná, a konštatované príčiny úmrtia sa nezakladajú na pravde. Okresný súd rozsudkom z 3. decembra 2010 žalobu zamietol a krajský súd svojím rozsudkom napadnutým touto sťažnosťou rozsudok okresného súdu potvrdil, pričom súčasne nepripustil zmenu žaloby, ktorou sa sťažovateľka domáhala vyslovenia, že žalovaný nepitval telo jej matky zomrelej 13. apríla 2008.

3. Podstatnými sťažnostnými námietkami, ktorými sťažovateľka poukazovala na porušenie viacerých, bližšie nekonkretizovaných práv, boli:

„• *Súdy v jej veci nerozhodovali prednostne, napriek tomu, že podľa jej názoru išlo o spor osobitnej naliehavosti.*

• *Rozsudok krajského súdu nie je spravodlivý, nenaplnil jej očakávania a nevyhovel žiadnej z jej požiadaviek.*

• *Súdy tolerovali žalovanému nezákonnú formu vyhotovenia pitevného protokolu a nesprávny popis vnútorných orgánov a rozmerov tela nebohej.*

• *Súdy tolerovali falzifikáty z knihy zomrelých, pitvaných a chladených ako aj protizákonné, staré štatistické tlačivo.*

• *Krajský súd konal sám, neodborne, bez prizvania špecialistov, bez nariadenia znaleckého dokazovania, bez požadovanej výpovede osôb priamo zodpovedných za vyhotovenie nesprávneho štatistického tlačiva, bez nariadenia testov DNA, bez nariadenia pojednávania. Krajský súd kryje vraha, kryje patológiu, zvýhodňuje štátny kontrolný úrad, zvýhodňuje nemocnicu, zakrýva stopy zločinu a tým všetkým diskriminuje zavraždenú matku sťažovateľky.“*

4. Ďalej sťažovateľka v sťažnosti popisuje udalosti, ktoré nastali v apríli 2008, keď jej matka (nar. ...) zomrela na oddelení klinickej onkológie Fakultnej nemocnice v P.. Tvrdí,

že jej matka bola „záchrankou podvodom zavlečená do p. nemocnice, kde bola do 22 hodín úkladne zavraždená, pričom v tom čase očakávala väčšiu finančnú hotovosť ako odškodnenie z II. svetovej vojny za práce v N. ... zomierala na oddelení nemocnice s prerazenou lebkou od kladiva, dobitá, dehydrovaná, vystavená ponižovaniu, týraniu a nedôstojnému zaobchádzaniu. Krajský súd zmaril vyšetrowanie vraždy človeka a znehodnotil jej niekoľkoročnú prácu a úsilie potrestať trestný čin úkladnej vraždy“.

5. V závere sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu, označil pitvu tela jej nebohej matky a pitevný protokol za neplatné a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd), je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom stanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že táto nemá predpísané náležitosti, keďže neobsahuje jasné a jednoznačné označenie základných práv alebo slobôd, ktoré podľa tvrdenia sťažovateľky boli porušené [§ 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde], a nebolo k nej pripojené ani splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie pred ústavným súdom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Tieto nedostatky síce predstavujú odstrániteľnú prekážku v ďalšom konaní ústavného súdu, avšak vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd súčasne zistil, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, sťažovateľku na ich odstránenie nevyzýval. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti totiž možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS. 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07).

9. Základná línia sťažostnej argumentácie je totiž identifikovateľná aj napriek absencii konkretizácie označenia základných práv a slobôd, ktoré mali byť okresným súdom a krajským súdom porušené. Sťažovateľka považuje rozsudok krajského súdu za nespravodlivý, nesprávny a zároveň kryjúci údajné pochybenia žalovaného, čo signalizuje, že sťažovateľka sa domnieva, že došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľka súčasne okresnému súdu, ako aj krajskému súdu vytýka, že napriek osobitnej naliehavosti nekonali prednostne a urýchlene, čo signalizuje, že sťažovateľka sa domnieva, že došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti.

11. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu (a práva na spravodlivé súdne konanie) rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

12. Vychádzajúc z uvedeného sa ústavný súd oboznámil s napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý v relevantnej časti odôvodnenia rozsudku uviedol:

„Rozhodnutie okresného súdu bolo odôvodnené tým, že účelom žaloby na vydanie veci je chrániť obsah vlastníckeho práva, t. j. práva vlastníka vec držať, užívať, požívať jej plody a úžitky vrátane oprávnenia nakladať s ňou. Je to žaloba na plnenie, ktorá poskytuje ochranu vlastníkovi veci proti spôsobu porušovania jeho oprávnení. Žaloba na vydanie veci predpokladá, že iná osoba neoprávnene, t. j. bez právneho dôvodu, zadržíava vec patriacu vlastníkovi a odmieta mu ju vydať. Aktívna legitímácia patrí vlastníkovi veci, resp. osobe, ktorej patrí právo dispozície s vecou. Pasívna legitímácia prislúcha osobe, ktorá má vec fakticky u seba, avšak nemá na to žiadny právom aprobovaný dôvod. Vlastnícka žaloba môže mať úspech len vtedy, ak navrhovateľ preukáže svoje vlastnícke právo k veci a vtedy, ak preukáže, že mu odporca zadržíava vec neprávom. Prvostupňový súd konštatoval, že mal za preukázané, že na strane žalobkyne ako aj na strane žalovaného je nedostatok aktívnej a pasívnej legitímácie. Žalobkyňa nepreukázala, že jej biologický materiál - odobraté vzorky a stery, evidované v Pitevnom protokole patria, resp. má k nim dispozičné oprávnenia a zároveň, že žalovaný tento biologický materiál, zadržíava bez právneho dôvodu. Nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne odôvodnil prvostupňový súd tým, že z hľadiska súčasnej teórie nemožno mŕtve telo, jeho oddelené časti a vzorky z neho považovať za vec, nemôžu byť predmetom vlastníctva a voľnej dispozície. Sú objektom sui generis, odlišný od pojmu vec, v prípade celého mŕtveho tela odlišného od pojmu osoba, pričom dispozícia s mŕtvym telom a jeho oddelenými časťami je upravená špeciálnymi predpismi, ktoré upravujú otázku piety a rešpektu k telu a stanovujú aj dispozíciu tretích osôb s mŕtvym telom, prípadne oddelenými časťami tela. Tieto nemôžu byť ani predmetom občianskoprávných vzťahov, nemôžu byť predmetom vlastníctva a voľnej dispozície a spôsob dispozície s nimi je striktne upravený zákonom. Nepožívajú právny režim v zmysle § 118 a § 119 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Biologickým materiálom sa v klinickej praxi označuje materiál biologického pôvodu, pochádzajúci z organizmu človeka. Vzhľadom na možnú prítomnosť choroboplodných zárodkov sa s ním zaobchádza ako s potencionálne infekčným, a preto s ním môžu nakladať iba osoby na to oprávnené.

Krajský súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok a uznesenie súdu prvého stupňa a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Súd prvého stupňa vo veci správne rozhodol, s jeho závermi sa odvolací súd plne stotožňuje a poukazuje na nich.

Z odvolania žalobkyne vyplýva, že táto namieta aj nesprávny záver prvostupňového súdu o tom, čoho sa v konaní domáhala.

K uvedenej námietke žalobkyne odvolací súd konštatuje, že zo žalobného návrhu a ani z vyjadrení žalobkyne, ktoré v priebehu konania pred prvostupňovým súdom prezentovala nevyplýva, že by žiadala biologický materiál len prevziať za účelom vykonania testov DNA. Uvedené tvrdenie protirečí vyjadreniam v samotnom odvolaní, kde na iných miestach v odvolaní žalobkyňa uvádza, že dôkazy, ktoré boli predložené okresnému súdu považovala za dostatočné k tomu, aby súd konal v predmetnej veci spravodlivo a aby vydal na základe predložených dôkazov rozsudok o tom, že buď odporca vydá biologický materiál uchovaný z pitvy tela alebo jej za účelom vykonania testov DNA, alebo uznesenie o tom, že pitva tela alebo odporcom nebola vykonaná. Odvolací súd k tomuto zároveň uvádza, že z formulácie len prevziať nie je jasné, akým spôsobom by sa uvedený úkon líšil od vydania - odovzdania predmetu tomu, kto ho má prevziať...

Pokiaľ žalobkyňa namietala, že v rozsudku absentuje správna a úplná formulácia jej požiadaviek, odvolací súd konštatuje, že záver prvostupňového súdu je správny, lebo bez ohľadu na to, akým spôsobom by podľa návrhu žalobkyne malo dôjsť k odovzdaniu (prevzatiu) biologického materiálu (hoci aj protokolárne) a bez ohľadu na to, za akým účelom sa tak malo stať, žalobkyňa zotrvala na požiadavke vydať jej dotknutý materiál, čo vyplýva aj z petitu jej žaloby...

Preto odvolací súd námietku žalobkyne, že prvostupňový súd nesprávne a neúplne formuloval jej žiadosť a nesprávne interpretoval jej požiadavku, považuje za nedôvodnú a konštatuje, že prvostupňový súd sa náležite vysporiadal s charakterom žaloby o vydanie veci. V tomto smere správne ustálil, že ide o reivindikačnú vlastnícku žalobu, ktorá je osobitným prostriedkom ochrany vlastníckeho práva, a ktorej hmotnoprávne predpoklady sú upravené v ustanovení § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Správny ustálil prvostupňový súd, že hmotnoprávnym základom reivindikačnej žaloby je skutočnosť, že určitá vec sa nachádza vo faktickej moci inej osoby než vlastníka tejto veci, pričom táto osoba zadržiava vec bez právneho dôvodu.

Z hľadiska samotnej povahy toho, čo žalobkyňa žiadala vydať, prvostupňový súd náležite, jasne a logicky vysvetlil dôvody, pre ktoré nemôže byť (a nie je) biologický materiál, odobratý z tela človeka, pre jeho povahu samú, predmetom občianskoprávných

vzťahov a nemôže byť predmetom vlastníctva a voľnej dispozície s ním. V tejto súvislosti tiež správne konštatoval, že aj spôsob dispozície s takýmto materiálom je striktne upravený zákonom, s ktorým, vzhľadom na jeho možné negatívne vlastnosti, môžu nakladať iba osoby na to oprávnené.

Prvým a základným predpokladom podania žaloby o vydanie veci (reivindikačnej) je existencia žalobcovho vlastníckeho práva k veci. Dôkazné bremeno preukázania vlastníckeho práva pritom zaťažuje žalobcu. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by mala k dotknutým materiálom dispozičné oprávnenie a zároveň nepreukázala, že oprávnený to, čoho vydania sa domáhala, zdržiaval bez právneho dôvodu. Ak žalobkyňa v odvolaní len prisvedčila tomu, že odporca nezadržáva biologický materiál bez právneho dôvodu a práve naopak, má uchovaný biologický materiál z pitvy tela alebo jej práve pre prípad vzniku takejto situácie, nie je v takejto situácii možné nájsť kauzu žaloby o vydanie veci (aj keby išlo o vec spôsobilú byť predmetom občianskoprávneho vzťahu). Preto odvolací súd napadnutý rozsudok v súlade s ustanovením § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.“

13. V ďalšej časti odôvodnenia rozsudku sa krajský súd zaoberal zmenou návrhu a nepripustenie jej zmeny zdôvodnil ustanovením § 95 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku a tým, že návrh na zmenu návrhu podala sťažovateľka až v odvolacom konaní a výsledky doterajšieho konania nepostačujú na konanie o zmenenom návrhu. Zaoberal sa aj odvolaním sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu z 21. októbra 2010, ktorým doplnil výrok uznesenia z 22. júna 2010 tak, že v prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Vo vzťahu k rozhodovaniu krajského súdu ako odvolacieho súdu vo veci predbežného opatrenia však zo sťažnosti nevyplýva, že by týmto malo dôjsť k zásahu do práv sťažovateľky, a preto sa týmto rozhodovaním krajského súdu ústavný súd bližšie nezaoberal.

14. V intenciách mantinelov možných zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov preto posúdil len to, či rozsudok krajského súdu je ústavne udržateľný, t. j. či nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, či je náležite odôvodnený a či výklad práva

všeobecným súdom nie je taký, že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem (m. m. I. ÚS 23/2010).

15. Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu podľa názoru ústavného súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré potvrdil rozsudok okresného súdu. V odôvodnení napadnutého rozsudku dal krajský súd (aj s odkazom na dôvody rozsudky okresného súdu) sťažovateľke podrobnú a ústavne akceptovateľnú odpoveď na to, (i) prečo biologický materiál nemôže byť predmetom vlastníctva a dispozície s ním, prečo (ii) nie je oprávnená požadovať jeho vydanie od žalovaného a (iii) prečo nie je rozdiel medzi jej požiadavkou na vydanie, resp. prevzatie tohto biologického materiálu. V okolnostiach prípadu preto ústavný súd konštatuje, že právny záver krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým zásadne poprel ich účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010). Skutočnosť, že sa sťažovateľka s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08). V rozsudku krajského súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Pokiaľ teda ide o možný zásah do základného práva na súdnu ochranu sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie (skutkové a právne) rozsudku (§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Inak povedané, v sťažnosti absentuje ústavno-právny rozmer. V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

16. Pokiaľ ide o možné porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy), resp. v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru), na čo sťažovateľka poukazuje vo vzťahu k postupu okresného súdu, ako aj vo vzťahu k postupu krajského súdu, ústavný súd k tomu uvádza, že podľa jeho stabilizovanej a konštantnej judikatúry ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo. Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, I. ÚS 423/08). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. II. ÚS 55/02, I. ÚS 226/08). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že rozsudkom krajského súdu z 29. novembra 2011, ktorý bol sťažovateľke podľa jej tvrdenia doručený 11. januára 2012, bol potvrdený rozsudok okresného súdu, ktorým bola jej žaloba zamietnutá. Sťažnosť sťažovateľky bola podaná na poštovú prepravu 9. marca 2012 a ústavnému súdu doručená 12. marca 2012. Z uvedeného vyplýva, že konanie, v ktorom malo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľky, bolo v čase uplatnenia ochrany jej práv prostredníctvom sťažnosti podanej ústavnému súdu skončené. Ak už teda v čase podania sťažnosti okresný súd a ani krajský súd vo veci sťažovateľky nekonali, nemohli ani porušovať jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. v primeranej lehote. Preto neostalo ústavnému súdu iné, ako odmietnuť sťažnosť v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť.

17. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrh na zrušenie rozsudku krajského súdu a primerané finančné zadosťučinenie), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie. Pokiaľ ide o tú časť petitu sťažnosti, kde sťažovateľka žiada ústavný súd, aby označil pitvu tela jej nebohej matky, ako aj pitevný protokol za neplatné, na takéto rozhodnutie ústavný súd nemá právomoc zverenú mu ústavou (čl. 127) a zákonom o ústavnom súde (§ 56 zákona o ústavnom súde). Inak povedané, spôsobom požadovaným sťažovateľkou by ústavný súd nemohol rozhodnúť ani v prípade, ak by zistil, že sťažnosť je dôvodná a jej základné práva alebo slobody postupom či rozhodnutím všeobecných súdov porušené boli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2012